

JAN KRAWCZYK

OSTATNI TRANSPORT

CZYLI

JAK WALCZYLIŚMY W BRAZYLII O POLSKĘ

Nie, jeszcze nie było to, czego pani Arciszewska oczekiwała ode mnie. A więc o co właściwie chodziło? Ach, o małeńki drobiazgi!... Wiadome jest wszystkim, że życie nie składa się wyłącznie z rzeczy poważnych, przepłatają je drobiazgi, może niejednokrotnie bez znaczenia, ale przecież posiadające coś takiego, co nadaje życiu urok, jakiś posmak specyficzny, coś takiego, co czyni to życie i piękne, i przyjemne, i pożyteczne, i służące za przykład dla innych... Pan rozumie o co chodzi?...

Jak miałem z tego wybrać?
— Wie pani, jakos mi to trudno skojarzyć.
— Zaraz panu pomogę. Weźmy jakiś przykład ten wyjątek: "W życiu Polonii rioskiej dużą rolę odgrywał panie: Janka Czaplicka, Stefania Nodari, Wanda Werminska, pułkownika Zofia Arciszewska..." Pięknie pan zaczął, ale bądźmy trzeźwi i patrzmy realistycznie. Niech mi pan powie, co robi Janka Czaplicka? Kiedyś, owsem, śpiewała i udzielała się społecznie. Ale dziś — nie!... Zestarała się baba i poszła w odwstawkę... Stefania Nodari — kobieta bogata, to i stać ją na filantropijne gesty. A poza tym — również nie!... Teraz, Wanda Werminska: czasem jeszcze zaśpiewa coś niecóż, ale tusza nie poznala jej na ruchliwosci życia. A poza tym maż chodzi za nią krok w krok i pilnuje, by mu się... Co tu dużo gadać, baby nie nie robią, z jakiej tej racji chce pan je wspominać!...

Na taką perorę wlosy stanęła mi dęba na głowie i zbraniałem do tego stopnia, że zapomniałem o herbatce, jaka stała przede mną i stygła.

Arciszewska rozkroczyła się teraz na dobre. Gadała i gadała bez przerwy, a ja nie, tylko szuchałem jak urzeczony. Jak urzeczony — to za słabe określenie, po prostu jakby mi ktoś dał pałą po głowie.

Czego ona chciała ode mnie? — kołatało mi w nieszczesnej głowie. Przecież nie szedłem jej pochwał, a nawet tak schlebiałem w całej korespondencji, że aż to wyglądało nieprzystojnie. Przecież ja chciałem być w miarę sprawiedliwym. Osobiście nie znalazłem Czaplickiej, ale cała rioska Polonia mówiła o niej, mala ją i darzyła dużym szacunkiem. Widocznie zastąpiła sobie na to Stefania Nodari pomagala uchodzącemu wojennym, i nie uchodzącemu, każdy kto Polak, a zwrócił się do niej o pomoc, zawsze spotkał się z jej życzliwością. Cały swój hotel w Saco de São Francisco, w Niterói, oddała do ich dyspozycji — "ich", to znaczy tych, którzy potrzebowali rzeczywistej pomocy jak również i ci, którzy po prostu zerwali na jej charytatywnych sentymentach. Nawet swego czasu i Dom Żołnierza Polskiego mieścił się w owym lokalu. Wszystko to miało jakieś znaczenie i nie można je było pominąć milczeniem.

A Wanda Werminska? Nie mogłem ignorować jej obecności w Rio. Cieszyła się dużą popularnością. Być może nie wszystkim podobała się jej cięty język, miała bowiem zwyczaj nazywania rzeczy po imieniu, ale od pracy społecznej nigdy się nie uchylała.

Wobec tego wszystkiego o Arciszewska miała pretensje? Zazdrość o zachowanie wyłącznie dla siebie pierwszeństwa i ekskluzywności?

Byłem zdezorientowany, zbity z tropu, oszołomiony i wytrącony z równowagi.

Niech pan pije herbatkę, bo stygnie!...
Musiała powtórzyć to parokrotnie, zanim zrozumiałem, co mówi.

Podziękowałem, nie miałem już ochoty na nic.

Przy dalszym omawianiu tekstu starałem się nie wywołać dyskusji. Sama gadała, sugerowała zmiany, nawet dyktowała całe zdania. Wreszcie wszystko wyszło jak sobie życzyłam. Brakowało tylko abym cały tekst podpisał własnym nazwiskiem i przesłał go na adres redakcji Codziennego Niezależnego Kuriera Polskiego w Buenos Aires. Odbierałem uczucie, że zaraz na drugi dzień.

Wyraziła ubolewanie, że nam, ochotnikom nie przelewa się, bowiem pobieramy marny zold — nie należy się dziwić gdyż Polska w nieszczęśliwym (pierwszy raz to powiedziała) i zaofiarowała mi 50 milów na wydatki pocztowe. Odmówiłem przyjęcia, pożegnałem się i, nie czekając na windę, ruszyłem schodami na dół. Chciałem trochę ochłoniąć po tej nowej twarzy, jaką mi pokazała pani pułkownika. Miałem już postanowienie, nigdy więcej tutaj się nie pokazać! Nie chciałem herbatki, stódekich uśmiechów, obłudności i wszystkiego tego, co nie pochodzi z prostoty i szczerości. Nigdy więcej!...

XV
W Domu Żołnierza czekał na mnie Nowak z wiadomością, że był to mój telefon. Od kogo? Też pytanie — ktożby inny jeśli nie owa tajemnicza osoba rodzaju żeńskiego! Ledwie skończył, już zabrzęczał telefon.

(C. d. n.)

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

SKARB ZATOPIONY W GALIONIE

Amerykański poszukiwacz zatopionych skarbów, Mel Fisher, oświadczył, że jego zespół nurków wyłowił zatopione srebro i złoto hiszpańskiego wartości £20 mln., posługując się niezwykłym detektorem metali szlachetnych. Skarb znajdował się na pokładzie hiszpańskiego galiona "Margarita", który zatonił w r. 1622 w pobliżu obecnego portu Key West (Floryda).
Nurkowie wyłowili 40 sztab złota o wadze 4 kg każda, 15 kunstownie wykonanych złotych łańcuchów (jeden z nich o długości ponad 3 m), 14 000 srebrnych monet, 14 sztab srebra o wadze ok. 35 kg każda, złote puchary, talerze i biżuterię. Fisher skonstruował detektor, który nie tylko wykrywa metale szlachetne, ale sygnalizuje obecność złota, srebra lub innych metali.

15 000 DO 20 000 OSÓB UMIERA ROCZNIE NA SKUTEK ALKOHOLOWIZMU

Według "Croix d'or française", organizacji mającej na celu walkę z alkoholizmem, umiera rocznie we Francji 15 000 do 20 000 osób na skutek pijanstwa. Cyfry te podano w czasie konferencji prasowej tej organizacji, prowadzącej swą działalność od 70 już lat.
Przypomniano w czasie tej konferencji, iż do Francji należy rekord światowy konsumpcji alkoholu na głowę mieszkańca: 16 litrów rocznie.
Ponadto alkohol jest przyczyną 85 procent śmiertelnych wypadków drogowych, 15 procent wypadków przy pracy oraz 17 procent zbrodni.

DZIKI ZACHÓD ZNOW W HOLLYWOOD

Po "Gwiezdznych wojnach", mafijnych "Ołcach chrześniach" — w wytwornych Hollywood zapanowała znowu moda na Dzikie Zachód, zarówno w konwencji esternu "tradycyjnego", jak i "spółczesnego".

I tak, odtwórcą tytułowej postaci w nowym westernie "Tom Horn" otrzymał 2 mln. dolarów, a zatem honorarium, jakie zwykły inkasować Marlon Brando, zaś opowieść epicka "Wrota niebios" jest przyrównywana do słynnego "Przemienio z wiatrem" w konwencji westernu.

Nawrót do westernu nastąpił w wyniku licznych sondaży amerykańskiej opinii publicznej, która niemal jednomyślnie opowiedziała się za wznowieniem tematyki kowbojskiej.
W dobie ciągłych niepokojów i "niespodzianek", jakie przynosi ze sobą rzeczywistość, wznaga się nostalgia za atmosferą z okresu podboju Dzikiego Zachodu oraz bohaterami usabijającymi dawne pojęcia heroizmu, prostoty i bezkompromisowy praw, jakie dyktowało życie na prerii.

Westernowskie wzory przenikają również do biur projektantów mody, uwzględniających styl "westernu" we wszelkich możliwych wariantach. Nie mniejszy bodem przeżywa również muzyka. Najnowsze przeboje czerpią obficie z motywów melodii filmów o Dzikim Zachodzie.

OKULARY
BIZUTERIA
ZEGARKI

CARL R RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

GŁÓWNI PARTNERZY HANDLOWI NRF

Głównymi dostawcami towarów do NRF były w 1979 roku: Holandia — niemal za 36 miliardów marek; Francja — 33 mld.; Włochy — 26; Belgia — 23; USA — 20; Wielka Brytania — 17; Szwajcaria — 10; Austria — 8; Japonia — niemal 8; Sowieci — 7,4; Szwecja — 6,2; Libia — 5,5.

Głównymi odbiorcami były natomiast: Francja — 40 mld.; Holandia — 41; Belgia — 27; Włochy — 24,5; Wielka Brytania — 21; USA — niemal 21; Austria — 16,5; Szwajcaria — 16,4; Szwecja — 9,1; Dania i Sowieci — 17; Jugosławia — niemal 6 mld. marek.

Jak z tego wynika, jedynie Holandia i Włochy osiągnęły w tej wymianie dodatnie saldo.

SPUSCZNA FARAONÓW W ZAGROZENIU

Doświadczona geofizyczna instytutu w Kairze i w Aleksandrii wykazują, że zabytki faraonskiej kultury mogą z czasem utonąć w podskórnej wodzie, której poziom szybko się podnosi. Przed 50 laty lustro wody podskórnej znajdowało się na głębokości 14 metrów. W czasach obecnych znajduje się ono zaledwie na głębokości 5 metrów. W niebezpieczeństwie są piramidy w Gizie, słynny niegdyś "pożeracz ludzi", Sfinks, posągi w Memfis, grobowce w Dolinie Królów, grobowiec Nefretiti (Nefretete), i świątynie Karnaku, gdzie promienie słoneczne wciąż odbijają się od złoczonego wierzchołka jednego ze słynnych obelisków, a trzy identyczne zawadowały: jeden na Plac św. Marka w Rzymie, drugi do Turcji (Stambuł), a trzeci zbudził "Place de la Concorde" w Paryżu.

Pod niektórymi wodą podziemia osiągnęła krytyczny poziom i w niedługim czasie trzeba będzie wyzwać międzynarodowe pogotowie, jeżeli ludzkość ma zachować dla dalszych pokoleń jedne z najstarszych i najciekawszych zabytków jej przodków. Pod piramidami i Sfinksiem woda znajduje się zaledwie na głębokości 3 metrów. Pod świątyniami w Karnaku, pod grobowcami w Dolinie Królów i pod Kairem woda występuje nie głębiej niż pod powierchnią dwóch metrów.

Zgodnie z raportem irygacyjnego ośrodka i ośrodka kanalizacyjnego Aleksandrii, gwałtowne podnoszenie się poziomu podziemnej wody wiąże się z wielką aanską zaporą na Nilu. Każdy kamień, każdy drobnny pył został zroszony potem 14 tysięcy egipskich robotników, którzy pracowali na trzy zmiany na dobie przez 13 lat, przy pomocy 6 tysięcy rosyjskich naganiaczy.

UPROSZCZENIE PISMA CHIŃSKIEGO

Lingwicy chińscy opracowują uproszczenie pisma chińskiego tak, aby skomplikowany system znaków dostosować do wymogów epoki komputerów i nowoczesnej techniki informacyjnej.

Specjalna komisja zamierza wybrać sześć tysięcy znaków z istniejących 50 tysięcy i dostosować je do druku książek, listów i pras, a także do maszyn. Dalsze trzy tysiące znaków przeznaczonych będzie do systemu komputerowego.

Komisja wznowiła działalność po przerwie spowodowanej "rewolucją kulturalną".

WIADOMOŚCI SPORTOWE

◆ Towarzystwi mecz odbył się między mistrzem ligi USA — Cosmos z Nowego Jorku a reprezentacją Ameryki z udziałem Pelé i Beckenbauera, który opuszczał szereg drużyny Cosmos, by bronić barw niemieckiego klubu Hamburg. Po ciekawej grze zwyciężyła reprezentacja Ameryki 3:2, przyczym Pelé wbił bramkę w swym dawnym stylu, kwiając obronę i bramkarza.

◆ W finale Pucharu Davisa walczyły będą tenisistki wloszy z Czechosłowacją. Włosi zwyciężyli Australię 3:2, podczas gdy Czechy odnieśli triumf nad Argentyną w tym samym stosunku. Niespodzianką była porażka Australii.

◆ W eliminacjach mistrzostw świata rozegranych zostało szereg meczów z następującymi wynikami: Włochy - Portugalia 1:1, Węgry - Hiszpania 2:2, Rumunia - Norwegia 1:1, Austria - Finlandia 2:0, Islandia - Turcja 3:1.

◆ Na międzynarodowym mityngu w Harford (USA) zawodnicy Chin odnieśli zwycięstwo w gimnastyce artystycznej. Również Chinki podkreśliły swą dominację, zwyciężając drużynowo USA, Japonię i Południową Koreę.

◆ Mistrzostwa świata w rzadzie lotniczym, rozegrane w Niemczech Zachodnich, wygrali niespodziewanie lotnicy Szwajcarii / Korzeniowski na samolocie Wilga 104. W imprezie tej uczestniczyło 32 pilotów z 10 krajów.

◆ Wielki sukces odniosła szachowa reprezentacja Polski kolejarzy z sukcesownych mistrzostwach Europy, które odbyły się w Szwecji. Polacy powrócili do kraju ze złotym medalem, wyprzedzając głównych faworytów — ekipę ZSRR.

◆ O Puchar świata w nowoczesnym pięcioboju kobiecym, rozegranym w Kopenhadze (Dania) zwyciężyły reprezentantki Wielkiej Brytanii przed lekkoatletkami USA, Kanady, Polski, Danii, Szwecji i Niemiec Zachodnich.

◆ Dziesięciu bokserów Polski znalazło się na listach najlepszych w świecie pięściarzy amatorskich. Oto oni w kolejności wagi: papierowa — Peleski, musza — Średnicki, piórkowa — Kosowski, lekka — Adach, półśrednia — Szczerba, lekkośrednia — Gosiewski, średnia — Rybicki, półśrednia — Skrzecz, ciężka — G. Skrzecz.

◆ Jedenastka brazylijska rozegra jeszcze dwa mecze przed Mundialto, który odbędzie się w Urugwaju z początkiem stycznia przyszłego roku. Dnia 30 października Brazylia spotka się ponownie z Paragwajem, zaś 21 grudnia — ze Szwajcarią. Trener Telé Santana oświadczył, że już ma na liście 75 proc. graczy pewnych.

UWAGA!

UWAGA!

ZAWIADAMIA ŻE JUŻ UKAZAŁ SIĘ

NOWY CENNIK PEKAO

OBOWIĄZUJĄCY OD 1-GO PAŹDZIERNIKA 1980

DUZO NOWOSCI

ZĄDAJCIE GO OD AUTORYZOWANYCH DEALERÓW

LUB

PEKAO TRADING CORPORATION

225 PARK AVE. SOUTH

NEW YORK, N. Y. 10003

BOGATY WYBÓR

Boutin

- ADUBOS LIQUIDOS ENVY
- ADUBOS COMPOSTOS
- ADUBOS SIMPLES
- PULVERIZADORES
- FUNGICIDAS
- INSETICIDAS
- HERBICIDAS

MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRAÇA ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA.
Avenida 7 de Setembro, 2.064 — Fone: 224-1296
Caixa Postal. 1130 — Teleg.: "PRAGRO"
80.000 — CURITIBA — PARANÁ

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ
PROFESOR WILCZUR

168) Dobraniecki rzeczywiście spał. U weźglowia siedział plegniarka. Oddychał spokojnie i miarowo. Wychudzona podczas choroby twarz świadczyła o ostatecznym wyczerpaniu organizmu...

— Wiec jednak pan przyjechał — odezwał się ledwo dostyżalnym głosem. — Zdaję sobie sprawę, jak wielka to dobroć ze strony pana...

Ranecwicz uśmiechnął się: — Już jest po operacji. Powieki Dobranieckiego zalopotały: — Jak to?... Po operacji?...

— Tak Pan profesor Wilczur operował pana wczoraj wieczorem i dzięki Bogu operacja się udatła. Chory przykmał oczy, a Ranecwicz dodał: — Będzie pan żył!

Spod zamkniętych powiek Dobranieckiego zaczęły spływać łzy. Minęta dłuższa chwila zanim otworzył oczy i spojrzał na Wilczura tak, jakby czekał oden potwierdzenia.

— Będzie pan żył — skinał Wilczur głową. — Pańska autodiagnoza była słuszna. Nowotwór rzeczywiście powstał w okolicy szyjki, ale jego rozczepienia sięgają na mózdek i pod obie półkule. Udało się nam usunąć wszystko. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, już po trzech tygodniach będzie pan zupełnie zdrow.

Po chwili milczenia Dobraniecki powiedział: — Nie wiedziałem... Nie wiedziałem, że człowiek może być zdolny do tak wielkich przebaczeń.

Wargi Wilczura poruszyły się. W oczach zjawiał się błysk, lecz zgasł natychmiast i Wilczur nie odpowiedział.

— Nie umiem wyrazić wdzięczności, którą czuję — odezwał się po pauzie Dobraniecki — Nawet... po panu nie spodziewałem się tego.

Wilczur chrząknął: — No, na mnie już czas. Życzę pomyślnej rekonwalescencji i zegnania.

Skinał głową, odwrócił się i wyszedł z pokoju. Na skrzyżowaniu korytarza czekała nań pani Nina. Rzuciła się doń z belkotem dziękczynni, chwyciła za rękę i ścisnąjąc ją mocno, płakała i śmiała się na przemian, opowiadając mu chaotycznie przebieg operacji, tak, jakby z jej świadomości znikło to, że on najwięcej może o tym wiedzieć. Wreszcie uspokoiła się nieco i zapytała: — Czy to prawda, panie profesorze, że Jerry będzie żył?

— Prawda. Nic mu już nie grozi. — Ach, panie profesorze... Gdy w nocy zawiadomiono mnie o tym, myślałam, że oszaleję ze szczęścia. I wtedy dopiero zrozumiałam, jak wielką pan ma duszę. Pan jest aniołem!

Wilczur potrząsnął głową: — Nie. Ale jestem człowiekiem. Umyślnie zszedł bocznymi schodami, by uniknąć pożegnania i niespostrzeżenia wymknąć się z lecznicy. Wstąpił do hotelu, uregulował rachunek i poszedł pieszko na dworzec. Tu w poczekalni usiadł na ławce. Obok był kiosk z gazetami. Mimo woli oczy zatrzymały się na wielkim tytule: "Sensacyjna operacja mózgu. Profesor Wilczur w Warszawie. Przyjechał ze swej pustelni, by ratować życie przyłaciełowi i koledze".

Wilczur odwrócił głowę i pomyślał: — Oto miasto. Miasto z jego krzykiem, z jego prawdą, z jego pustką...

ROZDZIAŁ XVI

Gdy tylko roztopił się w szumie deszczu odgłos oddalającego się motoru a na brzozech, którymi był trakt wysadzany zgasty ostatnie smugi reflektorów, Lucja powiedziała: — Zaraz przygotuję dla pana pokój profesora.

— Czy mogę pani w tym pomóc — zapytał nieśmiało Kolski.

(c. d. n.)

- POLONIA ZAGRANICZNA -

USA:

STEFANIE POWERS OTRZYMA NAGRODĘ DZIEDZICTWA 80 R.

Młoda i utalentowana aktorka filmowa i telewizyjna Stefanie Powers będzie tegoroczną "laureatką" Nagrody Dziedzictwa, przyznawanej rocznie od 11 lat przez Kongres Polonii Amerykańskiej, Wydziału na stan Illinois.

Wreczenie nagrody nastąpi na bankiecie, który w roku bieżącym odbędzie się w niedzielę, 12 października w nowoczesnym hotelu Hyatt Regency O'Hare.

Nagroda Dziedzictwa przyznawana jest jednostkom, które osiągnęły szerokie uznanie w dziedzinie swej specjalizacji, a które są polskiego pochodzenia.

Nasza Laureatka, Stefanie Powers w pełni na nagrodę zasługuje. Urodziła się w Stanach Zjednoczonych w Hollywood, California. Od dzieciństwa interesowała się teatrem. Uczęszczała do szkół prywatnych, między innymi do szkoły w Szwajcarii. Słynie występowała w 25 filmach i ponad 100 programach telewizyjnych. Obecnie gra rolę Jennifer Hart w popularnym serialu telewizyjnym "Hart to Hart" nadawanym każdego tygodnia ze stacji NBC.

W BRITANIJA:

RATUJMY POSK!

Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny w Londynie (POSK), którego zadaniem jest nie tylko utrzymanie i rozpowсюzanie polskiego dorobku kulturalnego, ale również dalsze budowanie i rozwijanie tego dorobku, a może przede wszystkim zadanie utrzymania młodzieży polonijnej w świadomości i tożsamości narodowej polskiej — wymaga natychmiastowej i realnej pomocy.

POSK jest dzisiaj wiadomym znakiem, że Wolna Polonia przywiązana jest do kultury i tradycji polskiej, że rozumie i należyce ocenia potrzebę utrzymania w przywiązaniu do polskości młodzieży polonijnej. POSK jest widomym pomnikiem wartości, które tak głęboko wryte są w sercu i umyśle każdego członka Polonii.

W Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Londynie odbywają się światowe zjazdy polskich organizacji, wystawy dorobku kulturalnego, naukowego i artystycznego polskich uczonych i artystów poza krajem. Tu mają swoją siedzibę organizacje społeczne o zasięgu światowym, tu planowany jest następny Zjazd Polonii Włosego Świata.

W POSK-u na swoją siedzibę największą i najbogatszą biblioteka kraje, Poloni Uniwersytet na Obczyźnie, Instytut Historyczny im. Józefa Piłsudskiego, teatr polski, największa księgarnia SPK.

Tutaj mają miejsce publiczne występy reprezentantów niezależnych ruchów wolnościowych z Polski i wystawy ich promotorów. Tutaj występują również niezależni artyści, naukowcy i pisarze z kraju.

Polonia nie może pozwolić, aby ten Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny, ten widomy dowód, że Polonia jest "semper fidelis" wobec tysiącletniego chrześcijańskiego dorobku kulturalnego Polonii — z powodu trudności finansowych miała znaleźć się w położeniu "być albo nie być".

Żeśmy wszyscy nasze wysiłki, pomagaliśmy i wspieraliśmy POSK zgodnie ze swoimi możliwościami. Niech każdy członek Wolnej Polonii, niech organizacje polonijne w krajach zamieszkania zadokumentują, że troszczą się, że pragną pomóc, że chcą wziąć bezpośredni udział w budowie i umocnieniu niezależnego istnienia i bytu Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego.

Toronto, Kanada, czerwiec 1980 r. Władysław Gertler Przewodniczący Rady Koordynacyjnej Polonii Włosego Świata — Prezes Zarządu Głównego Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Ofiary osobiste lub zbiorowe należy przysyłać na adres: Komitet Laborka POSK 238-246 King Street London W6 0RF — England.

Paczki DO POLSKI ZLECENIE do WYBORU PIENIADZE ALBO PACZKI WOLNE OD CŁA "AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA. Rua João Mendes, 42 — 10.º andar Conjunto 109 Telefones: 36-3865 — 34-2349 CEP. 01000 — SAO PAULO Caixa Postal, 3950

CASA DAS SEMENTES PROAGROPEC — PRODUTOS AGROPECUARIOS LTDA. Comércio de: Sementes, Adubos, Inseticidas, Fungicidas, Equipamentos e Ferramentas Agrícolas. Rua Pedro Ivo, 739 (Perto da antiga Rodoviária) Fones: 222-3478 e 232-9721 CURITIBA — PARANA

RFN:

KRAKOWIAK CORAZ BARDZIEJ POPULARNY

Pomysł otwarcia polonijnej restauracji w Berlinie Zachodnim, w dodatku w samym centrum dwumilionowego miasta, w sąsiedztwie najbardziej renomowanych lokali, wydawał się więcej niż ryzykowny. Ale na takie właśnie przedsięwzięcie odważył się przed czterema laty p. Edward Rinko, rodem spod Suwałk, z wykształcenia technika medycyny, z zawodu taksówkarz, z zamiłowania gastronom.

Zasada, iż restauracja "Krakowiak" przy Nuernbergestrasse nr 15 poleca rzeczywiście tylko "polskie specjalności" w najlepszym wyborze, przygotowane przez kucharzy z kraju, m.in. ze słynnego pod Wawelem "Wierzyńka" — szybko zaczęła procentować. Lokal stał się miejscem spotkań Polonii zachodniobermberskiej, a także miejscem zebrani stowarzyszeń polonijnych. Ale nie tylko. Zaczęli tu bywać także ministrowie, dyplomaci, senatorzy, artyści i dziennikarze. "Krakowiak" stał się po prostu modny.

Panorama Wawelu na ścianie, wiele ozdób z Polski, a także często zmieniana "Galeria sztuki polskiej", stworzyły tu miły nastrój.

Ostatnio z rąk p. Rinko restaurację przejęła nowa właścicielka. Dołożyła ona starań, by lokal stał się jeszcze bardziej atrakcyjny i by nowa zmiana kucharzy z kraju zaimponowała gościom jeszcze bardziej smakowitym zestawem dań. Po upływie czterech lat "Krakowiak" staje się jeszcze bardziej popularny o czym świadczą choćby skasowanie — na życzenie bywalców — jedynego w tygodniu dnia, gdy lokal był nieczynny i przedłużenia godzin otwarcia.

ARGENTYNA:

ŚWIĘTO A. K.

W niedzielę dnia 3 sierpnia miejscowe Koło A. K. z okazji 36 rocznicy Powstania Warszawskiego zorganizowało Obchód w Buenos Aires. Mszę św. w intencji poległych żołnierzy A. K. odprawił ks. proboszcz K. Solecki. Wygłosił również okolicznościowe kazanie. Ks. proboszcz dokonał poświęcenia Flagi-Sztandaru ofiarowanej przez A. K. A. harcerskiej polonijnej Batalionu "Zoski". Po nabożeństwie w hali Domu Polskiego odbyło się wreczenie Flagi. Wśród obecnych znajdowali się: Reprezentant Rządu R.P. p. min. Jan Zóltowski, Prezes Zw. Polaków p. Stanisław Farkas, Prezes S.P.K. plk. Aleksander Florkowski, komendantka Chorągwi żeńskiej ZHP p. Kazimiera Rafalik, hm. Wiktoria Ardasiewicz Machnikowa, P. p. i J. B. Turwiczowicz, plk. W. Zakrewski, inż. Z. Korwin Piotrowski, A. Pohundnikiewicz, K. Rerutkiewicz, Z. Paszkowska.

Po złożeniu hołdu pod Tablicą Poległych Ochotników i złożeniu wianeczki kwiatów

Prezes Koła p. Władysław Susz wreczył dziennie Krystynie Kuklińskiej Flagę-Sztandar Harcerski odpowiadający pionem harcerskie Batalionu "Zoski". Przemówił p. hm. Wiktoria Ardasiewicz Machnikowa, plk. W. Zakrewski, prezes Związku p. Stanisław Farkas oraz Bolesław Turwiczowicz. ("Głos Polski")

CZECHOSŁOWACJA:

SUKCES POLAKA ZZA OLYZ

Ryszard Kantor, student pierwszego roku Uniwersytetu Karola w Pradze, członek Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czechosłowacji, osiągając doskonałe wyniki w chemii, wziął udział w czeskosłowackiej reprezentacji młodych chemików przebywającej w Leningradzie. Wzięła ona udział w konkursie uczniów szkół średnich z 11 krajów Europy. Spośród 44 uczestników konkursu najlepszym okazał się Polak z ZZZ Olyz, zajmując w pracach laboratoryjnych pierwsze miejsce, natomiast za wyniki osiągnięte w zajęciach teoretycznych przyznano mu Złoty Medal.

RADIO IGUAÇU DA FUNDAÇÃO DE SAO VICENTE DE PAULO ZYE — 348 — 1590 kHz. Boa música, Clube dos Sócios, Terço em Família. Música polonesa aos domingos das 14,30 às 16,00 horas. Homagens, Anúncios — Avisos e Recados para Amigos 83.700 — Aracaju - PR — Rua Dr. Julio Szymanski, 20 Fone: C. N. 041-842-1132

DZIAŁ POETYCKI Jan Miecznikowski Wśród podhalańskich zboczy... Wśród podhalańskich zboczy Kierpiew przewodni ślad Nasunie nam przed oczy Dachy góralskich chat. Smialo strzela ku Bogu Smukły z paszurem szczyt — Czeki nas pod nim w proggu Szutki góralskiej mit. Zdobniejsza to siedziba Nie sam królewski dwór — Bo piękno jej uwybywa Wprost z łoża, z umiętza gór. Kredensy pod ścianami, Ozdobiony stołku sześć — Bedziem se z górłami Dais z pięknych misiek jeść! To dwóch Tatr i Podhala Władzi górala dłoń Gdy rzucił, tuis, usypala Aż pot unieżyły skroń. Na gaszkie i gaszkie Niedzielny dajstaj strój — W takim kiedys zaszyje Góralski teni Twoj...

Benjamim Zilli & Cia. Ltda. IMPORTADORES ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS MENORES PREÇOS. Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 222-2058 — 222-2133 Endereço Telegráfico: "BENZILLI" — Caixa Postal, 102 PARANA CURITIBA

FERRAGENS HAUER LTDA. COM NOVA FILIAL A AVENIDA CHURCHIL, 1527 FONE: 246-9432 Ferramentas - Máquinas - Metais não-ferrosos Fundada em 1888 R. José Bonifácio. 66 — R. Mateus Leme, 705 Fones: 222-8040 e 222-8285

Cresce população com mais de 50 anos

No Brasil, as perspectivas são de que, no ano 2000, haverá 15 milhões de pessoas com mais de 50 anos de idade, em lugar dos 12 milhões de 1970, sendo que o grupo com mais de 60 anos também deverá mais do que duplicar neste mesmo período passando de 500 mil para 1,1 milhão de habitantes.

A previsão é da Organização das Nações Unidas (ONU), segundo a qual o comportamento da taxa de crescimento no Brasil está apresentando tendências semelhantes às dos países desenvolvidos. Está previsto que para os próximos 20 anos ocorrerá uma redução da mortalidade bruta e 30 por cento na taxa de natalidade, ocorrendo também um declínio na taxa de nascimentos.

Os estudos da ONU estimam que no ano 2000 a população mundial com idade superior a 60 anos — conhecida como a 4ª idade — dobrará, em relação à existente em 1970, diante do declínio da mortalidade e aumento gradativo da esperança de vida. A população com mais de 60 anos que representava 7 por cento da população mundial em 1970, deverá

atingir 25 por cento da população terrestre dentro de uma década.

Esta tendência — segundo as pesquisas — não está sendo detectada apenas nos países desenvolvidos. No Terceiro Mundo — onde a esperança de vida em 1932 era de apenas 32 anos (igual à do Império Romano), deverá aumentar para 60 - 65 anos.

Este aumento acentuado de pessoas idosas verificado após a revolução industrial nos países adiantados, deve-se ao entender dos especialistas, da ONU, mais e sobretudo à diminuição da mortalidade infantil do que à redução da mortalidade dos velhos.

Afirma a pesquisa que atualmente nos Estados Unidos, existem seis trabalhadores remunerados para cada aposentado, e no prazo de 50 anos haverá apenas três. Dessa forma, conclui a ONU que a população ativa ficará cada vez mais sobrecarregada com o ônus desse aumento devendo os governos destinarem recursos cada vez maiores para este atendimento, desviando-os de outros projetos também prioritários.

Importação de vacinas para o próximo ano

O Ministério da Saúde vai importar para o próximo ano 15 milhões de doses de vacinas, através da Central de Medicamentos (CEME), do Ministério da Previdência Social. As vacinas são contra a poliomielite (90 milhões), sarampo (30 milhões), difteria, tétano e coqueluche (15 milhões) e deverão ser utilizadas nas campanhas de vacinação em massa a serem iniciadas a partir de fevereiro. A informação foi prestada pelo Ministro Waldir Arcoverde, após reunião que manteve com o presidente da CEME, Leonildo Winter.

Segundo Arcoverde, a previsão de doses de vacinas a serem utilizadas em 1981 já foi encaminhada à Organização Pan-Americana de Saúde, que reúne, através de um fundo rotatório, recursos financeiros de todos os países membros para a aquisição das vacinas, e realiza concorrências globais, anualmente. Ainda na semana passada com Leonildo Winter, Ministro da Saúde discutiu uma antecipação de recursos so-

licitada pelo fundo, mantendo contato com a sede da OPAS, em Washington, a fim de saber qual a quantidade exata pedida e o destino de tal antecipação.

Das 30 milhões de doses de vacinas contra o sarampo, previstas para serem utilizadas no decorrer de 1981, em várias campanhas de vacinação em massa, boa parte delas poderão ser fabricadas no Brasil, mas, segundo o ministro, não se pode precisar, no momento, qual será a produção nacional, já no próximo ano.

Arcoverde não soube informar também quanto custará ao governo brasileiro a importação das 135 milhões de doses de vacinas, pois, conforme informou, isso dependerá da concorrência a ser realizada pelo fundo rotatório da OPAS e do preço dessas vacinas até o final deste ano. Para as campanhas de pólio de 80, a Central de Medicamentos gastou 150 milhões de cruzeiros para importar 7 milhões de doses.

Podem ser evitadas as doenças da velhice

O professor de enfermagem geriátrica da Universidade de Medicina de Santiago, na Espanha, Fernando Herrero, que participou do I Encontro Brasileiro e Gerontologia e Gerontologia que se realizou no Itamaraty, onde defendeu o tratamento das neuro transmissões, através de várias drogas, especial mente dos ergóticos, extraídos do esporão de centeio.

Segundo ele metade das doenças características da velhice podem ser evitadas, proporcionando às pessoas uma longevidade sadia, caso seja dada importância ao equilíbrio dos "neurotransmissores", substâncias bioquímicas que transmitem as mensagens dos neurônios, sendo responsáveis pelo funcionamento precoce das funções intelectuais e somáticas dos indivíduos.

Disse, também, que no Brasil o índice de velhice atinge 14 por cento da população geral, assim considerados os habitantes acima de 65 anos, devendo alcançar a 10 por cento até o ano 2000. Na sua opinião, considera-se velha uma população que atinge índices totais de idosos entre 16 a 17 por

cento, encontrando-se nestas condições os países Nórdicos, França, Alemanha, Áustria e na América Latina apenas o Uruguai. Em Berlim e certas regiões francesas, as porcentagens atuais chegam até a 20 por cento.

Ele apontou a 4ª idade — acima dos 80 anos como o maior problema geriátrico enfrentado hoje em todo o mundo, observando que as duas principais doenças incapacitantes desta fase, as cerebrais e locomotoras (reumatismos), responsáveis por 30 e 50 por cento dos casos, respectivamente, podem ser prevenidas se os indivíduos começarem a partir dos 40 - 45 anos a programar atividades, estímulos e motivações preparatórias para o envelhecimento.

Depois de salientar que os asilos como instituições de assistência à velhice já estão superadas "substituídas que foram pelas modernas unidades geriátricas", o professor Fernando Herrero defendeu a solução do problema dos idosos a nível local, frisando que "cada cidade deve ser responsável por seus velhos".

Pesquisa sobre Turismo no Brasil

Os turistas estrangeiros permanecem, em média, 15 dias no Brasil, gastando diariamente quase 70 dólares. São comerciantes, na maioria, com uma média anual de 21 mil 806 dólares, vindos principalmente da Argentina e com interesse maior em conhecer o Rio de Janeiro. De um modo geral, elogiam os serviços oferecidos pelos hotéis e restaurantes brasileiros.

A estas conclusões chegou a pesquisa sobre turismo receptivo feita em conjunto pela Embratur, que examinou 920 questionários preenchidos por turistas estrangeiros no Rio de Janeiro, São Paulo, Porto Alegre, Foz de Iguaçu e Manaus. Dos entrevistados, 60 por cento declararam-se a favor de algum tipo de cobertura de riscos, assunto já estudado pela Embratur, que elaborou um seguro turismo, sendo examinado pela Superintendência de Seguros Privados.

Os resultados da pesquisa, determinados pelo Presidente da Embratur, Marcel Colassoumo, aliás a segunda

organizada pela empresa, que em 1968-69 entrevistou turistas estrangeiros e brasileiros que viajavam para o exterior utilizando-se do Aeroporto Internacional do Rio de Janeiro mostraram que o visitante vindo dos países da Ásia tem maior permanência no Brasil (cerca de 20 dias), cuja média no Brasil (cerca de 20 dias), gastando diariamente em torno de 67 dólares. A menor permanência é dos turistas vindos da África (10,5 dias) e são os norte-americanos (12 dias) os que mais gastam durante a estada: 102,66 dólares diariamente, seguidos pelos europeus, com 16 dias e 101,23 dólares por capita diários.

Os gastos e a permanência dos turistas estrangeiros no Brasil variam de acordo com a renda. O visitante, que em média foi de 21 mil 806 dólares anuais, 50 por cento dos entrevistados declarou ter rendimentos superiores a 18 mil 715 dólares. As profissões mais frequentes dos entrevistados foram, além de comerciantes, empre-

do do comércio ou da indústria, engenheiro, estudante e professor. E a pesquisa revelou também que o motivo de viagem para 75,2 por cento dos turistas, foi lazer, sendo o Rio de Janeiro, São Paulo, Porto Alegre e Foz do Iguaçu as cidades mais procuradas.

No questionário da Embratur foram incluídas perguntas a respeito das ocorrências havidas com os turistas durante sua permanência no Brasil, revestindo-se de um caráter pioneiro a coleta destes dados. Assim, a pesquisa constatou que 11,8 por cento dos turistas foram vítimas principalmente de roubo de equipamento próprio, acidentes pessoais, roubo de dinheiro, roubo de jóias e de tentativa de roubo. A maior incidência foi verificada entre os pesquisadores no Rio de Janeiro, que responderam ter sofrido prejuízo médio de 336 dólares, o que situa, no entanto, abaixo da média de 396 dólares obtidas nos cinco locais em que a pesquisa foi aplicada.

Vacina contra febre AFTOSA

De acordo com as metas programadas para o combate à febre aftosa, a última etapa de vacinação para o corrente ano terá início no mês de setembro, devendo os criadores de bovinos comprovar a vacinação de todos os seus rebanhos nos municípios locais da EMATER-PR/ACARPA de suas regiões.

Para este ato comprobatório os pecuaristas deverão apresentar a nota fiscal de compra da vacina, e complementar a documentação com dados sobre o efetivo de bovinos vacinados e vacina destes animais). Aproximadamente 100 mil doses de vacina estão sendo comercializadas através do Núcleo Regional de Curitiba. Milhares de doses do produto também estão em comercialização através das revendedoras particulares nos municípios de Araucária, Lapa, Campo Largo, São José dos Pinhais, Quitandinha e Curitiba.

O Departamento de Fiscalização — Defesa Sanitária Animal do Núcleo Regional de Curitiba, através do médico veterinário Osvaldo Gomes Brandão, reforça as orientações dos criadores que deverão ser rigorosamente observados pelos proprietários para uma perfeita imunização de seus rebanhos: a) vacinar todos os bovinos com idade acima de 4 meses; b) transportar sempre a vacina em caixa de isopor, com gelo para garantia de conservação do produto; c) não expor a vacina ao sol, pois perde sua eficiência; d) fazer serenas e agulhas antes de iniciar os trabalhos de vacinação; e) agite e agulhas antes de usar a aplicação; f) aplicar a dose de 0,5ml de vacina antes da pele atrás da paleta (espádua) do animal; g) evitar campear, com correatas os animais a serem vacinados; h) principalmente as fêmeas gestantes porque causa "stress" e as falhas decorrentes não devem ser atribuídas à vacina, e sim ao manejo inadequado.

RESUMIDAS

★ ISRAEL COM MOEDA NOVA

A libra israelense, desvalorizada pela inflação foi substituída pelo siclo, uma moeda dos tempos bíblicos que volta a ser usada. Os bancos ficaram fechados por três dias, enquanto os computadores absorviam a mudança, o que equivale a cortar um

zero na atual moeda israelense. Um siclo equivale a 10 libras anteriores. A palavra siclo deriva do hebreu e significa "pesar algo". Segundo a Bíblia, o Rei David pagou 50 siclos pelo terreno onde foi construído o Templo de Jerusalém.

★ NOVA VACINA CONTRA HEPATITE

Uma nova vacina contra a Hepatite de Cirus B, desenvolvida recentemente, superou com êxito uma série de testes destinados a mostrar a sua eficácia. O medicamento deverá ser aprovado pelo Serviço de Alimentação e Medicamentos dos Estados Unidos antes de sua liberação. Este tipo de vacina, caso seja aprovada por aquele órgão norte-americano, deverá provocar

impacto considerável na saúde mundial, principalmente na África e na Ásia onde a doença é endêmica. Nos países desenvolvidos, segundo os especialistas, o medicamento será entregue apenas a pessoas submetidas a grandes riscos, principalmente os homossexuais, conhecidos por ter uma taxa de hepatite "B" dez vezes mais alta do que a média.

★ AJUDA AO NORDESTE

O nordeste terá, a partir desse mês, cerca de 640 mil pessoas alistadas nas frentes de trabalho nas propriedades, número este superior ao constatado na última grande seca — a de 1970 — quando a Sudene prestou assistência a 495 mil flagelados. A informação foi prestada dias atrás pelo superintendente da Sudene, Walfrido Salmite Filho, ao fazer uma avaliação dos trabalhos executados na região semi-árida, para onde o governo federal teria enviado recursos no montante de 29 bilhões de cruzeiros, sendo 9 bilhões para o crédito aos proprietários; 15 bilhões dentro do

Proagro e 5 bilhões a fundo perdido. Dados levantados por técnicos da Sudene mostram que os 5 bilhões de cruzeiros destinados pelo governo Federal para atendimento direto aos flagelados nada representam, uma vez que são quase 300 mil pessoas atualmente assistidas pela Sudene. O superintendente da Sudene, que não quis comentar essas análises revelou ainda que todo fim de semana desloca a uma área atingida pela seca e, trazendo roupas de sertanejo, entra nas filas de pagamento de alistamento para saber como andam os serviços.

★ ENERGIA

O potencial hidrelétrico do País, hoje explorado em apenas 24 por cento, é suficiente, com a execução de algumas complementações regionais, para atender às necessidades nacionais até o ano 2000 e talvez um pouco mais, segundo informou dias atrás o presidente do CESP — Companhia Energética de São Paulo, Francisco Lima de Souza Dias Filho. Em exposição que fez perante a Comissão de Ciência e Tecnologia da Câmara dos Deputados, o presidente ressaltou ainda, que para implementar a produção de eletricidade a partir de usinas hidrelétricas, o País dispõe de infra-estrutura básica ne-

cessária própria, dando-se completa independência, a menos da importação de limitados insumos em materiais e equipamentos". Todavia, a execução de um programa nuclear voltado para o desenvolvimento da tecnologia e indústria nuclear, e defendida por ele, ao reconhecer que, no futuro, as necessidades energéticas poderão ser supridas com energia produzida a partir da fusão nuclear. Ele também disse que "a energia elétrica nuclear já é mais barata hoje no âmbito mundial, em 5 a 20 por cento do que a eletricidade gerada nas novas usinas térmicas a carvão e a óleo".

★ RAINHA DA INGLATERRA VISITARÁ JOÃO PAULO II

Isabel II, rainha da Inglaterra, espera com grande prazer a oportunidade de visitar João Paulo II, com quem pretende dialogar sobre questões de mútuo interesse. A informação parte do novo enviado plenipotenciário da Grã-Bre-

tanha junto à Santa Sé, Mark Evelyn Heath. Por outro lado, o Pontífice também tem expressado muito interesse por este encontro. A visita de Isabel II ao Papa está sob exceção de algumas com vista para este mês. (CIC).

★ PRESERVAÇÃO DAS MATAS

Os proprietários rurais que não preservarem as margens de rios, córregos, riachos e nascentes que passam dentro de suas áreas, conforme determina o Código Florestal Brasileiro, podem ser processados.

nas ocasiões em que de uma margem para a outra a extensão ultrapassar a 100 metros, a preservação deve atingir este mesmo nível, ou seja, em torno de 100 metros.

O artigo 26 do Código Florestal proíbe o desmatamento nas margens dos rios. Devem ser preservadas áreas de acordo com a sua largura. Por exemplo, no caso de um rio apresentar 100 metros de largura, a preservação em cada lado deve ser de no mínimo 50 metros, ao passo que

Baseados neste Código a Associação de Defesa e Educação Ambiental (Adeam), pretende processar os proprietários rurais da região de Maringá, que não preservaram a mata, a partir de novembro, após o término da campanha pública de esclarecimento a respeito do assunto, que está se desenvolvendo.

★ IGREJA NO VIETNAM VIVE NOVO REFLORESCIMENTO

Depois de anos de guerras, mortes, dispersão e martírio, a Igreja Católica no Vietnam se reorganiza. O Seminário de Hanói foi reaberto. Reuniram-se as reuniões colegiais de bispos em cada província eclesial. E, pela

primeira vez na história, reuniu-se a totalidade de bispos deste país, que conta com 13 membros. Nesta reunião plenária foi criado o comitê episcopal permanente, formado por dez bispos.

★ PREPARAÇÃO DO CONGRESSO EUCARÍSTICO INTERNACIONAL

PARIS — Por ocasião do Congresso Eucarístico Internacional, que se reunirá em Lourdes em julho de 1981, o Comitê Nacional Francês lancou um desafio às dioceses, paróquias, comunidades religiosas, grupos de oração e de

apostolados do mundo inteiro, para que seja proclamado um "Ano Eucarístico" de julho de 1980 a julho de 1981. O tema do Congresso Eucarístico Internacional será "Jesus Cristo, pão partido por um mundo novo". (Ciec-SP).

